

„MOST TÉL VAN ÉS CSEND ÉS HÓ ÉS HALÁL” TÉLKÖZEPI REMÉNYEK

SZÖVEG: RÁZSI ANDRÁS

Vörösmarty Mihály szavai igen találóan festik le a télközepi hangulatot. Lássuk be, hogy nem ez az év legnépszerűbb időszaka! Az ember persze keresi e hónapok szépségét is, de azért – főleg az ünnepek után – mindenki elkezd visszaszámolni a napokat. Várva, hogy a természet ismét életre keljen az egyre hosszabbodó nappaloknak köszönhető felmelegedéstől.

A meteorológiai tavasz március elsejével kezdődik, és ha a sokéves átlaghőmérsékleteket nézzük, valóban akkoriban szokott meredeken megindulni felfelé léghőmérséklet értéke, de természetesen ez évről évre változhat, ahogy tél és tél között is van különbség. Bár mély tudományos vizsgálatot még nem végeztem arról, hogy többségünk mikor kezd igazán unni a rövid nappalokat és a hideget, de az évszak közepére már a legtöbben az egyre közelebbi melegedést várjuk, mint a tél szépségeit keressük.

(Ilyenkor a meteorológus hasonló gyakorisággal kapja meg a kérdést: „Lesznek-e még nagy hidegek?”, mint decemberben ezt: „Lesz-e fehér karácsony?”.)

Mindez őseinket is érdekelte, és meg is figyeltek egy összefüggést: „Ha Piroska napján fagy, negyven napig el nem hagy.”

Piroska napja január 18-án esik, és ha igaz a megfigyelés, akkor ez azt is jelenti, hogy ha fagyos a napja, akkor az évszak további része is az lesz, ha nem, akkor pedig kevesebb fűtőanyaggal is kiújíthatjuk már tavaszig.

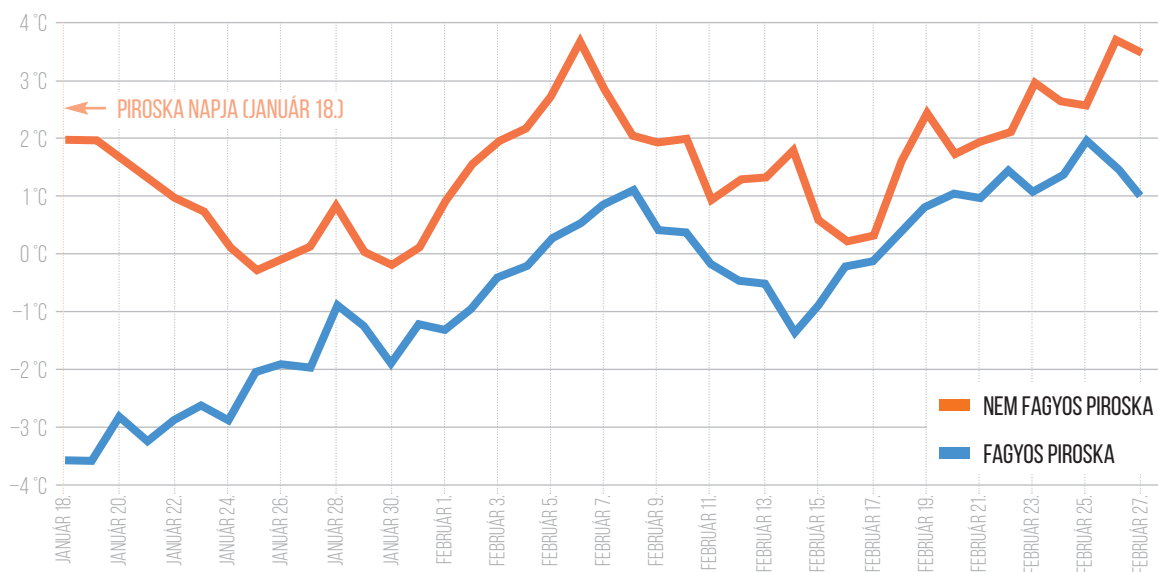
A meteorológiában azokat a napokat nevezzük fagyosnak, amikor a maximum-hőmérséklet is 0 °C alatt marad. Különgyűjtöttem azokat a napokat, amikor január 18-án a legnagyobb nappali hőmérséklet túllépte a fagypontra, és amikor nem, majd vettem a rá következő napok átlagát is. Az adatok alapján megállapíthatjuk, hogy helyes volt a megfigyelés! Mert bár

előfordultak a fagyos Piroska után is enyhébb napok, és kevésbé hideg Piroska után is voltak olyan esetek, amikor szilárdak maradtak a pocolyák, de nagy átlagban elmondható, hogy a Piroska napjára vonatkozó népi regula a valós megfigyeléseken alapul.

Általában nem szeretjük a hideget. Megemelkedik a fűtésszámla, jobban fogy az üzemanyag az autókban, nehezebb a közlekedés, kényelmetlenebb a szükséges öltözet, de ne felejtsük el, pár hetes tartós fagyra a természetnek is szüksége van! Ha úgy tetszik, ez az egyik lehetőség a nagytakarításra. A kártevők számára nem létezik téli ruházat, ezért ilyenkor nagyon sok elpusztul, nekünk pedig közel sem mindegy, mennyibe fog kerülni a növények védelme a következő évben. Bízunk hát benne, hogy ez bekövetkezik ezen a télen is, de abban is, hogy nem tart túl sokáig, és Piroskát nem követi majd negyven napig tartó farkasordító hideg!

RÁZSI ANDRÁS
METEOROLÓGUS,
AZ ESZTERHÁZY KÁROLY
EGYETEM OKTATÓJA

OzoneTv 2018 - Határ a csillagos ég
Járd be velünk a világegyetemet!

Sikerekben Gazdag Boldog Új Évet Kívánunk!

OZONE UNIVERZUM
kéthetente szombat 14:00